

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

24.09.2020

Lēmums Nr. 4-02/60
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts: Kocēnu novada dome, adrese: Alejas iela 8, Kocēni, Kocēnu pagasts, Kocēnu novads, LV-4220, e-pasts: info@kocenunovads.lv;

Izstrādātāja: SIA "Vidzemes mērnieks", e-pasts: info@mernieciba.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnvarotais nekustamajam īpašumam "Birztales" (kadastra Nr. 9664 015 0182), Rubenē, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā (turpmāk – Lokālpilnvarotais).

Izvērtētā dokumentācija:

SIA "Vidzemes mērnieks" (turpmāk – Izstrādātāja) 2020. gada 10. augusta vēstule un 2020. gada 28. augusta iesniegums "Par plānošanas dokumenta "Birztales" lokālpilnvarotā Rubenē, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā izstrādes uzsākšanu" (turpmāk – Iesniegums), Kocēnu novada domes 2019. gada 28. marta lēmums Nr. 81 (Nr. 5, 2. §) "Par Lokālpilnvarotā izstrādes uzsākšanu nekustamajam īpašumam "Birztales", Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā", Darba uzdevums "Lokālpilnvarotā izstrādei par funkcionālā zonējuma izmaiņām nekustamā īpašuma "Birztales", Kocēnu pagastā, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 9664 015 0182" (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Vidzemes RVP) 2020. gada 5. marta vēstule Nr. 11.2/1032/VI/2020 "Nosacījumi Nr. 0960264-2" un Veselības inspekcijas 2020. gada 29. janvāra vēstule Nr. 4.6.3.-10/131/V/8 "Nosacījumi teritorijas plānojumam".

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Lokālpilnvarotajam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo Lokālpilnvarotais attiecas uz nelielu teritoriju, netiek plānotas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā minētās darbības. Lokālpilnvarotā teritorija atrodas ciema teritorijā un ir kā papildinājums esošai apbūvei.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas

dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. 2020. gada 28. augustā Birojā ir saņemts Izstrādātājas Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē, ka Kocēnu novada dome 2019. gada 28. martā ir pieņēmusi lēmumu Nr. 81 (Nr. 5, 2. §) “*Par Lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu nekustamajam īpašumam “Birztales”, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā*” (turpmāk – Lēmums) un ir uzsākta plānošanas dokumenta izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
  - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Kocēnu novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijai 2014.–2030. gadam (turpmāk – Ilgtspējīgas attīstības stratēģija) noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, Kocēnu novada attīstības programmai 2014.–2020. gadam un Kocēnu novada teritorijas plānojumam 2014.–2025. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums);
  - 2.2. Lokālplānojuma izstrāde ir ierosināta ar mērķi veikt Teritorijas plānojuma grozījumus, lai rastu priekšnoteikumus vienas ģimenes mājas izveidei Lokālplānojuma teritorijā;
  - 2.3. Lokālplānojuma teritorija ietver nekustamo īpašuma “*Birztales*”, Rubenes ciemā, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā (kadastra numurs un zemes vienības kadastra apzīmējums 9664 015 0182 (turpmāk – Īpašums). Īpašuma platība ir 0,9818 ha;
  - 2.4. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Īpašumam noteiktais funkcionālais zonējums ir *Dabas un apstādījumu teritorija (DAI)*, ko ar Lokālplānojuma izstrādi ir paredzēts mainīt uz *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzSI)*;
  - 2.5. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Īpašums austrumu pusē robežojas ar *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)*, kur atrodas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) un Īpašuma teritorija daļēji atrodas to aizsargjoslā. Īpašuma teritorijas ziemeļu daļā atrodas *Savrupmāju apbūves teritorija (DzSI)*, bet teritorijas rietumu pusē Īpašums robežojas ar *Dabas un apstādījumu teritoriju (DAI)* un netālu esošo ūdenskrātuvi Lielais Ansis. Īpašuma dienvidos Īpašums robežojas ar Kalna ielu un otrpus ielas esošo *Publiskās apbūves teritoriju (PI)*;
  - 2.6. Īpašumam piegulošajās *Savrupmāju apbūves teritorijās (DzSI)* ir izbūvētas apbūves teritorijai nepieciešamās komunikācijas un Īpašumu ir iespējams nodrošināt ar centralizētajām inženierkomunikācijām, līdz ar to nodrošinot nepieciešamās vides, aizsargjoslu un būvniecības prasības atbilstoši apbūves noteikumos noteiktajam;
  - 2.7. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Lokālplānojuma risinājumi nav saistīti ar Likuma 1. un 2. pielikuma darbībām;
  - 2.8. Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju Īpašumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.
3. Izstrādājot plānošanas dokumentu, Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
  - 3.1. Noteiktajā Lokālplānojuma teritorijā veikt funkcionāli telpisko analīzi esošās un plānotās apbūves kontekstā saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240);
  - 3.2. Izvērtēt Lokālplānojuma teritorijā esošo un plānoto teritorijas izmantošanas veida maiņas ietekmi uz pašreizējo nekustamā īpašuma attīstību un turpmākās savstarpējās attīstības iespējas;
  - 3.3. Lokālplānojuma teritorijai piemērot apstiprinātos Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN) bez grozījumiem un papildinājumiem.

4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar VVD Vidzemes RVP un Veselības inspekciju. Iesniegumam pievienotas:
  - 4.1. Veselības inspekcijas 2020. gada 29. janvāra vēstule Nr. 4.6.3.–10/131/V/8 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”, kurā institūcija, izvērtējot plānošanas dokumenta būtību, izteikusi viedokli, ka Lokālpļānojumam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu. Vienlaicīgi Veselības inspekcija izvirzījusi nosacījumus Lokālpļānojuma izstrādei, tostarp paredzot Īpašumu pieslēgt centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, kā arī prasības pasākumu ievērošanai aizsargjoslai ap NAI;
  - 4.2. VVD Vidzemes RVP 2020. gada 5. marta vēstule Nr. 11.2/1032/VI/2020 “*Nosacījumi Nr. 0960264–2*”, kurā VVD Vidzemes RVP izteikusi viedokli, ka Stratēģiskais novērtējums plānošanas dokumentam nav nepieciešams, vadoties pēc plānošanas dokumenta mērķa, būtības un atbilstoši Likuma 4. panta trešās, ceturrtās un piektās daļas prasībām, ņemot vērā Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus, jo Lokālpļānojuma teritorija attiecas uz platības ziņā nelielu teritoriju, kas atrodas ciema robežās, kā arī Lokālpļānojuma teritorija atrodas ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un ar Lokālpļānojumu netiek paredzētas Likuma 1. un/vai 2. pielikumā minētās darbības. Vienlaicīgi VVD Vidzemes RVP izvirzījusi nosacījumus Lokālpļānojuma izstrādei, tostarp attiecībā uz plānotās savrupmājas apbūves teritorijas infrastruktūras un inženierkomunikāciju nodrošinājumu, aizsargjoslu noteikšanu un nosacījumu “*mainīt teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanas veidu (zonējumu) pieļaujams, ja teritorijas antropogēnās slodzes neizmainās tik būtiski, ka rodas nozīmīgas, negatīvas un neatgriezeniskas ietekmes uz apkārtējo vidi*”.
5. Lokālpļānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālpļānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
  - 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai.

- 5.3. Izvērtējot Iesniegumu un Darba uzdevumu, Birojs secina, ka Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi mainīt funkcionālo zonējumu no *Dabas un apstādījumu teritorijas (DAI)* uz *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzSI)*, lai Īpašumā varētu veikt ģimenes mājas celtniecību, tādējādi tiek paredzētas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā (salīdzinājumā ar pašlaik jau atļauto), vienlaikus nav konstatējams, ka zemes izmantošanas veida maiņa paredzētu intensīvu lietojumu (Likuma 23. divi *prim* panta 3. punkta d. apakšpunkts).
- 5.4. Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, tai skaitā to, cik lielā mērā Lokālplānojumā ietverti priekšnoteikumi darbību ar būtisku ietekmi realizācijai, cik lielā mērā tas varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamās nosacījumus u.c. aspektus, Birojs nekonstatē, ka Lokālplānojuma īstenošana saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju, Lokālplānojumā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikumā minētās darbības. Izvērtētājs Birojā iesniegto informāciju, kas pamato Lokālplānojuma izstrādi, arī Birojs nekonstatē, ka attiecīgās darbības Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt paredzētas. Ievērojot minēto, Lokālplānojums nav pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams.
- 5.5. Izvērtējot Lokālplānojuma būtību un paredzēto teritorijas izmantošanas intensitāti, Biroja ieskatā nav sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts). Nav konstatējams, ka Lokālplānojums atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams. Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas un mikroliegumi. Vienlaikus Īpašums robežojas ar *Dabas un apstādījumu teritoriju (DAI)* un netālu atrodas gan ūdenskrātuve Lielais Ansis, gan Gaujas nacionālā parka teritorija (*Natura 2000* teritorija, kas atrodas otrpus Valmieras šosejai ~ 400 m attālumā no Īpašuma). Ņemot vērā apkārtnes teritorijas īpatnības un iespējamu jutīgumu, institūcijas Lokālplānojuma izstrādei izvirzījušas prasības, lai Īpašums tiktu nodrošināts ar labāko tehnisko risinājumu notekūdeņu apsaimniekošanai, tostarp Veselības inspekcija noteikusi prasību Īpašumu pieslēgt centralizētajai ciema notekūdeņu savākšanas sistēmai, lai ar notekūdeņiem netiktu ietekmēta Lielā Anša ūdenskrātuve.
- 5.6. No iespējamo vides problēmu aspekta (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts) nozīmīgākais jautājums Lokālplānojuma gadījumā ir tā teritorijas tuvumā esošās NAI un to aizsargjosla, kas daļēji skar arī pašu Īpašumu. Aizsargjoslas ap NAI ietaisēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes (Aizsargjoslu likuma 28. panta pirmā daļa), tādēļ ar nolūku to teritorijā aizliegts būvēt jaunas ēkas un ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas (Aizsargjoslu likuma 55. panta 3., 4. punkts). No Birojā iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka plānotā Lokālplānojuma teritorijas izmantošana iespējama veidā, kas nenonāk pretrunā Aizsargjoslu likuma 55. pantā noteiktajam, tomēr gan pašvaldībai, gan teritorijas izmantotājam būtu jāapzinās, ka dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība īstenojama piesardzīgi, jo ne katra teritorija attiecīgajai izmantošanai ir piemērota. Šādā kontekstā jāņem vērā arī VVD Vidzemes RVP norādītāis: “*mainīt teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanas veidu (zonējumu) pieļaujams, ja teritorijas antropogēnās slodzes neizmainās tik būtiski, ka rodas nozīmīgas, negatīvas un neatgriezeniskas ietekmes uz apkārtējo vidi*”, tāpat rūpīgi jāizvērtē, vai šajā gadījumā nebūtu neieciešams Lokālplānojumam noteikt specifiskus TIAN, nevis noteikt tos tādus pašus kā attiecīgajai funkcionālajai zonai Teritorijas plānojuma TIAN (bez

grozījumiem un papildinājumiem). Citu starpā Birojs konstatē, ka Teritorijas plānojuma TIAN noteiktas tikai vispārīgas prasības notekūdeņu apsaimniekošanai.

- 5.7. Ņemot vērā to, ka Īpašuma teritorija daļēji atrodas NAI aizsargjoslā, VVD Vidzemes RVP jau izvirzījusi prasību Lokālplānojumā attēlot aizsargjoslas un noteikt Aizsargjoslu likumā noteiktos aprobežojumus, iestrādājot tos Īpašuma lietošanas tiesību apgrūtinājumos.
- 5.8. Kopumā Birojs secina, ka, ņemot vērā plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas, Lokālplānojuma realizēšana var būt saistīta ar slodzes uz vidi palielināšanos konkrētajā teritorijā, tomēr, vērtējot teritorijas lielumu (0,9818 ha), apkārtējo teritoriju (dzīvojamās apbūves teritorijas nodrošinājumu ar nepieciešamajām inženierkomunikācijām) izmantošanu un grozījumu būtību, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga (Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkta a. – e. apakšpunkts). Likuma 4. panta trešā un piektā daļa paredz, ka plānošanas dokumentiem Stratēģisko novērtējumu neveic, ja plānojums attiecas uz nelieliem grozījumiem esošajos plānošanas dokumentos vai nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, un to īstenošana nevar būtiski ietekmēt vidi. Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību savas kompetences ietvaros neprasa VVD Vidzemes RVP un Veselības inspekcija, to nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23. divi *prim* panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem.
6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4.pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants, 23. pieci *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5.,6.,7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas 2020. gada 10. augusta vēstuli un 2020. gada 28. augusta iesniegumu “*Par plānošanas dokumenta “Birztales” lokālplānojuma Rubenē, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā izstrādes uzsākšanu*” un tam pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamam īpašumam “*Birztales*” (ar kadastra apzīmējumu 9664 015 0182), Rubenē, Kocēnu pagastā, Kocēnu novadā.

Direktors (*paraksts) A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu